

Nei til barneekteskap!

Barneekteskap er et globalt problem, som er spesielt utbredt i utviklingsland. Nesten hvert andre sekund blir en jente tvunget inn i ekteskap, og dette tilsvarer 33 000 barn hver eneste dag. I Norge er det lov å gifte seg som 16- eller 17-åring, med samtykke fra foreldre og fylkesmannen¹. Dette betyr i praksis at den norske ekteskapsloven tillater barneekteskap. Press mener at dette er et tydelig brudd på FNs barnekonvensjon, og at §1a i ekteskapsloven må endres for å sikre barn en trygg oppvekst.

Hovedårsaken til at barn blir giftet bort er for å komme seg ut av fattigdom. For mange er dette en mulighet til å gifte seg inn i en høyere rang, og i tillegg blir det en mindre munn å mette for foreldrene. I mange tilfeller er det også et barn som har blitt voldtatt, for så å ha blitt gravid, som blir giftet bort. I mange land blir det sett på som en stor skam å få barn utenfor ekteskap, og dermed blir barnet tvangsgiftet med voldtektsmannen sin. Ungdomsgraviditeter er også et stort problem, som fører til at mange jenter faller utenfor skolen. I tillegg er komplikasjoner under fødsel og graviditet den vanligste dødsårsaken blant jenter mellom 15 og 19 år i utviklingsland.

Barneekteskap har alvorlige konsekvenser for både enkeltindividet og samfunnet som en helhet. Jenter som blir giftet bort som barn blir ofte tatt ut av lokalsamfunnet, og brytes vekk fra venner og familie. De blir tvunget ut av skolen og får ikke fullført utdanningen sin. I tillegg opplever barnebruder hyppig psykisk og fysisk, ofte seksuell, vold i hjemmet sitt. Jentene blir sosialt isolert, og som ofte økonomisk avhengig av ektemannen sin. Om ekteskapet brytes har de derfor verken et nettverk eller utdanning. Dette gjør det utrolig vanskelig og usannsynlig for dem å ta del i samfunnet og leve et godt, selvstendig liv. Strukturelt sett opprettholder barneekteskap fattigdom og bremser likestilling på en nasjonal og internasjonal basis. Barneekteskap skaper en ond sirkel av strukturelle problemer som frarøver barndommen og fremtiden til barn, og vil fortsette å gjøre det i årene fremover med mindre noe blir gjort.

I 2017 gikk daværende barne- og likestillingsminister, Solveig Horne, ut og sa at barneekteskap må forbys i Norge. Likevel stemte Stortinget nei til å endre ekteskapsloven og forby barneekteskap, til tross for at tusenvis av ungdommer har engasjert seg i denne saken. Det er et kraftig brudd på barns rettigheter og dermed norsk grunnlov. Barnekonvensjonens artikkel 36 fastsetter at alle barn skal beskyttes mot utnyttelse som er skadelig for deres utvikling. Det er også staten som har ansvar for at barn får sine rettigheter innfridd, og det er her de svikter. FNs barnekomité anbefalte i sine generelle kommentarer til Norge i 2003 at alderen for å inngå ekteskap bør heves til 18 år. At Norge enda ikke har fulgt denne anbefalingen er et svik mot verdens barnebruder.

Et av FNs bærekraftsmål er å gjøre slutt på barneekteskap innen 2030². At den norske regjeringen velger å ikke sette et forbud mot barneekteskap er et steg i feil retning mot dette målet. Barneekteskap er blant annet brudd på barnekonvensjonens artikkel 1 om barnealderen, artikkel 19 om beskyttelse mot misbruk og artikkel 36 om annen utnyttning.

---

¹ Lov om ekteskap, kapittel 1, §1a

² FNs bærekraftsmål, delmål 5.3

Ekstern uttalelse

Press krever:

- en absolutt aldersgrense på 18 år for å inngå ekteskap i Norge
- norske myndigheter skal jobbe aktivt for å avskaffe barneekteskap i både internasjonale og nasjonale sammenhenger